

Силабус курсу
Основи обліку і оподаткування

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»
Освітньо-професійна програма – «Облік і оподаткування»

Рік навчання: II, Семестр: III

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

доктор економічних наук., професор
Панасюк Валентина Миколаївна

Контактна інформація

tina.panasjuk@gmail.com, +38(098)5841264

Опис дисципліни

Дисципліна «Основи обліку і оподаткування» належить до блоку нормативних дисциплін циклу професійної підготовки бакалавра галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності 071 Облік і оподаткування. Дисципліна «Основи обліку і оподаткування» спрямована на формування у студентів теоретико-практичних знань і навиків в частині облікового відображення та розкриття економічних процесів в системі управління суб'єктами господарювання, спрямована на засвоєння основних облікових і технологічних процедур роботи у напрямку інформаційного забезпечення управління господарськими процесами створення підприємства, постачання, виробництва та реалізації продукції, робіт, послуг та основ оподаткування на базі діючої облікової політики. Дисципліна орієнтує на формування економічного світогляду майбутніх спеціалістів, їх вміння використовувати набуті теоретичні знання при вирішенні практичних ситуацій, володіти категоріальним апаратом облікової науки, а також на освоєння та вміння застосувати на практиці студентами теоретичні знання та набуті навички щодо ведення бухгалтерського обліку в розрізі окремих ділянок облікового процесу, а також особливостях оподаткування підприємств.

Структура курсу

Години (лек. / прак.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 2	1. Історія бухгалтерського обліку і оподаткування	Знати історію виникнення та еволюції бухгалтерського обліку і оподаткування від виникнення подвійної бухгалтерії до сьогодення. Вміти орієнтуватися в періодах розвитку бухгалтерського обліку і оподаткування.	Питання, тести
2 / 2	2. Загальна характеристика бухгалтерського обліку, його предмет і метод	Знати види обліку та їх характерні ознаки, користувачів бухгалтерської інформації, принципи, функції та завдання бухгалтерського обліку. Володіти підходами до визначення предмету та методу бухгалтерського обліку. Вміти конкретизувати предмет бухгалтерського обліку в об'єктах управління та розуміти елементи методу бухгалтерського обліку.	Задачі, питання, тести
4 / 4	3. Бухгалтерський баланс як метод відображення господарських фактів	Володіти прийомами балансового узагальнення в системі економічної інформації. Знати сутність бухгалтерського балансу, балансового рівняння та його модифікації, структури, змісту та елементи балансу. Вміти застосовувати методіку балансового узагальнення.	Задачі, питання, тести
6 / 6	4. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис	Знати рахунки як інструмент групування фактів за окремими об'єктами обліку, принци класифікації рахунків. Володіти методикою подвійного запису. Вміти складати бухгалтерські проведення.	Задачі, питання, тести
2 / 2	5. Оцінка та калькуляція в системі бухгалтерського обліку	Знати характеристику та види оцінок в обліку щодо активів, власного капіталу та зобов'язань. Володіти знаннями про об'єкти та методи калькуляції. Вміти застосовувати методи оцінки та методи калькуляції в практичній діяльності.	Задачі, питання, тести
2 / 2	6. Спостереження та узагальнення облікових даних в первинних документах. Інвентаризація.	Знати сутність, види, класифікацію облікових документів. Володіти знаннями щодо вимог до змісту і оформлення документів, організації документообороту, порядку вилучення та знищення документів. Володіти методикою та порядком проведення різних видів інвентаризації на підприємстві.	Задачі, питання, тести
2 / 2	7. Облікові реєстри і форми бухгалтерського обліку	Здійснювати реєстрацію економічних процесів у бухгалтерських реєстрах і формах внутрішньої звітності, вміти використовувати систему обліку для пошуку необхідної інформації в різних джерелах відповідно до інформаційних потреб управління.	Задачі, питання, тести

4 / 4	8. Облік господарських процесів підприємства	Знати особливості обліку процесу створення підприємства, процесу придбання активів, процесу виробництва продукції та процесу реалізації товарів, робіт, послуг, процесу діяльності підприємства при його ліквідації. Вміти відобразити на рахунках бухгалтерського обліку господарські процеси підприємства та визначити фінансовий результат діяльності.	Задачі, питання, тести
4 / 4	9. Загальні засади оподаткування підприємств	Знати порядок оподаткування в окремих країнах Європи. Вміти аналізувати існуючі податкові системи зарубіжних країн щодо їх позитивних і негативних сторін. Знати особливості систем та груп оподаткування фізичних та юридичних осіб в Україні.	Задачі, питання, тести

Рекомендовані джерела інформації

1. Бюджетний кодекс України : Кодекс від 08.07.2010 р. № 2456-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>
2. Бухгалтерський облік. Основи теорії та практики: підручник. За заг. ред. А. Г. Загородній, Г. О. Партин, Л. М. Пилипенко, Т. І. Партин, О. І. Тивончук. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2022. 416 с
3. Господарський кодекс України : Кодекс від 16.01.2003 р. № 436-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
4. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій – Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.99 р. № 291 URL: http://zakon.nau.ua/doc/?doc_id.
5. Кодекс України про адміністративні правопорушення : Кодекс від 07.12.1984 р. № 8073-X URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#n1383>
6. Крисоватий А. І., Панасюк В. М., Мельничук І. В. Основи обліку і оподаткування: підручник. Тернопіль: ЗУНУ, 2023. 565с.
7. Крупка Я.Д., Задорожний З.В., Денчук П.Н. та ін. Фінансовий облік: підручник. Тернопіль: ТНЕУ, 2020. 484 с.
8. Лень В.С., Гливенко В.В. Бухгалтерський облік в Україні. Основи та практика. навч. посібн. Київ: Центр навчальної літератури, 2018. 608с.
9. Митний кодекс України : Кодекс від 13.03.2012 р. № 4495-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text>
10. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336>
11. Панасюк В.М. Мельничук І.В., Мужевич Н.В. Бухгалтерський облік: навчальний посібник. Тернопіль: ТНЕУ, 2020. 328 с.
12. Панасюк В.М. Мельничук І.В., Мужевич Н.В. Методичний інструментарій для самостійної роботи з дисципліни «Основи обліку і оподаткування». Тернопіль: ЗУНУ, 2023. 168 с.
13. Панасюк В.М., Ковальчук Є.К., Мельничук І.В., Мужевич Н.В. Бухгалтерський облік: від знань до компетентностей: навчальний посібник. Тернопіль: ТНЕУ, 2020. 366 с.
14. Плаксієнко В.Я., Назаренко І.М., Гаркуша С.А. Безпаперова бухгалтерія на підприємстві : навч. посіб. За ред. В. Я. Плаксієнка. К. : ЦУЛ, 2020. 252с.
15. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій. Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291 URL: http://zakon.nau.ua/doc/?doc_id.

16. Податковий кодекс України : Кодекс від 02.12.2010 р. № 2755-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
17. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>
18. Про введення воєнного стану в Україні : Указ Президента України від 24.02.2022 р. № 64/2022 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/64/2022#Text>
19. Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні : Закон України від 15.07.2021 р. № 1667-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1667-20#n17>
20. Словник термінів бухгалтерського обліку: навч. посіб. / уклад. З.-М. В. Задорожний, В. В. Муравський, І. Я. Омецінська. Тернопіль : Університетська думка, 2021. 120 с.
21. Dauderis H. & Annand D. Jensen T., Morpurgo M. Introduction to Financial Accounting. Adapted by T. Jensen & M. Morpurgo. Lyryx Learning Inc. 2022. URL: <https://lyryx.com/introduction-financial-accounting/>
22. Panasyuk V., Lalakulych M., Yuhas E., Rybakova L., Bobrivets V.. Improving the accounting and auditing of payroll calculations. *International Journal of management*. Volume 11, Issue 5, May 2020, P. 307-319. URL: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3629188
23. Panasyuk V., Schuchmann V. Analytical tools for evaluation of economic entities in the conditions of business digitalization. *Innovative solutions in modern science* № 1 (45), p. 39-59, 2021. URL: <https://naukajournal.org/index.php/ISMSD/article/view/2200>
24. Panasyuk V., Sokhatska O. Financial instruments in the world and in Ukraine: accounting and analytical concepts. *Socio-economic and management concepts: collective monograph*. International Science Group. Boston: Primedia eLaunch, 2021. 660 p. URL: [DOI-10.46299/ISG.2021.MONO.ECON.I](https://doi.org/10.46299/ISG.2021.MONO.ECON.I)
25. Panasyuk V., Ovsyuk N., Volchek R., ...Volenshchuk N., Tyvonchuk O. The process of forming accounting policies of ukrainian enterprises by international financial reporting standards. *Universal Journal of Accounting and Finance*. 2021. 9(5). pp. 1199-1211. URL: https://www.researchgate.net/publication/356432606_The_Process_of_Forming_Accounting_Policies_of_Ukrainian_Enterprises_by_International_Financial_Reporting_Standards
26. Walther L.M. Principles of Accounting (free online textbook). URL: [Home - principlesofaccounting.com](https://www.principlesofaccounting.com)

Політика оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Бухгалтерський облік і оподаткування» використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: поточне опитування, тестування; оцінювання результатів модульної контрольної роботи; оцінювання комплексного практичного індивідуального завдання; оцінювання результатів самостійної роботи студентів; інші види індивідуальних та групових завдань; екзамен.

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Основи обліку і оподаткування» визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5 (екзамен)
10%	10%	10%	10%	5%	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінги	Самостійна робота	Екзамен
Визначається як середнє арифметичне з оцінок отриманих під час занять (опитування не рідше як раз у два заняття) Опитування проводиться з тем 1-4	Модульна робота – макс. 100 балів: Тестові завдання (10 тестів по 4 бали за тест) – макс. 40 балів Задача 1 – макс. 20 балів Задача 2 – макс. 20 балів Задача 3 – макс. 20 балів	Визначається як середнє арифметичне з оцінок отриманих під час занять (опитування не рідше як раз у два заняття) Опитування проводиться з тем 5-9	Модульна робота – макс. 100 балів: Тестові завдання (20 тестів по 2 бали за тест) – макс. 40 балів Задача 1 – макс. 60 балів	Оцінювання відбувається за виконання поставленого завдання. Визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за виконання завдань під час тренінгу	Визначається як сума оцінок, отриманих за виконання завдань під час самостійної роботи	Тестові завдання (25 тестів по 2 бали за тест) – макс. 50 балів Задача 1 – макс. 25 балів Задача 2 – макс. 25 балів
		Разом балів				
максимально 100 балів	максимально 100 балів	максимально 100 балів	максимально 100 балів	максимально 100 балів	максимально 100 балів	максимально 100 балів

Оцінка рівня отриманих теоретичних знань та практичних навиків за шкалою Університету здійснюється на основі модульно-рейтингової системи контролю знань і передбачає стимулювання систематичної, ритмічної, самостійної роботи студентів, підвищення об'єктивності оцінки їхніх знань, визначення рейтингу студента, запровадження здорової конкуренції між студентами у навчанні і розвитку творчих їх здібностей.

Модульно-рейтинговий контроль здійснюється на основі попередньо визначених змістових модулів, які є логічно завершеними частинами теоретичного та практичного навчального матеріалу за окремими етапами вивчення дисципліни.

Отриманий рівень знань студента з усіх видів виконуваних робіт по дисципліні (теоретична підготовка, практична робота, КПЗ) оцінюється як за національною шкалою, так і шкалою ECTS. Переведення оцінок за системою КМСОНП здійснюється за схемою, поданою в таблиці.

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35–59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)